

ОСНОВИ НА HTML

1. Концепция на езика

Езикът за форматиране на WEB страници HTML е универсалния език във WEB. Той се използва за създаване на статични страници (в последните версии на езика, той е допълнен с т.нар. DHTML - Dynamic HyperText Language, който добавя известна интерактивност на страниците) и представлява обикновени [ASCII](#) файлове т.е. това са обикновени текстови файлове, които може свободно да се променят с помощта на. Тези файлове се състоят от текст, който бива визуализиран и команди (тагове, tags), които служат за указване на това как да бъде визуализиран текста. HTML има няколко версии като актуалната за момента е 4.01 и съдържа над 110 тага.

2. Основни тагове

Употребата на тагове за дефиниране на елементите във WEB документа са нарича форматиране (markup). Има тагове за поставяне на заглавие на документа, за създаване на таблици и хипервръзки, за поставяне на изображения, формуляри, мултимедийни обекти и др.

Структурата на един HTML документ е следната:

```
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Програмиране в Интернет</TITLE>
</HEAD>
<BODY>HELLO WORLD!
</BODY>
</HTML>
```

[Това е резултата от този код.](#)

Както виждате всеки HTML документ трябва да започва с тага <HTML> (по принцип таговете се пишат с големи букви, но всеки един браузър ще визуализира и документ написан с малки букви, както този който четете) и да завършва с тага </HTML>. Първият таг се нарича отварящ, а втория затварящ. Трябва да се отбележи, че не всеки таг има затварящ такъв (например
, който служи за преминаване на нов ред). Следващият таг, който трябва да присъства във всеки един HTML документ е <HEAD>. Той служи за поставяне на различна служебна информация, скриптове на JavaScript и каскадни стилове (CSS). Единствения таг, който е задължително да сложим е <TITLE>. Той променя заглавието на страницата, което се визуализира в заглавната лента на браузъра. Последният задължителен таг в <BODY></BODY>. Тук се намира същинската информация на документа. Този таг има няколко важни **атрибута** :

bbgcolor="..."	Установява цвета на фона на страницата.
background="..."	Дефинира изображение, което да служи като фон.
text="..."	Установява цвета на текста на страницата.
link="..."	Цвят на хипервръзката.
vlink="..."	Цвят на посетената хипервръзка.
alink="..."	Цвят на активната хипервръзка.

Добавянето на цветове в един HTML документ става чрез шест цифрен код. Този код е шестнайсетично число съставено от три двуцифрени шестнайсетични числа. Всяка една от групите отговаря на един от трите основни цвята (червено, зелено, синьо - в този ред) и е в интервал от 00 (за липса на цвета) до FF (за пълна наситеност на цвета). Например кода **#FF0000** - червено, **#00FF00** - зелено и **#0000FF** - синьо. Чрез подходящо комбиниране се получават останалите цветове (таблица с 140 цвята можете да видите [тук](#)).

```

<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Програмиране в Интернет - цветове</TITLE>
</HEAD>
<BODY BGCOLOR="#99FFFF" TEXT="FFFFFF" LINK="FF0000">
<FONT COLOR="red">Това е червено</FONT><BR>
<FONT COLOR="green">Това е зелено</FONT><BR>
<FONT COLOR="blue">Това е синьо</FONT><BR>
</BODY>
</HTML>

```

[Това е резултата от този код.](#)

3. Форматиране на шрифт и подравняване.

Форматирането на текст в чист HTML код става с тага . Благодарение на него може да се променя цвета (както в примера) на шрифта, самия шрифт и неговата големина. По-важните атрибути са:

color="..."	Установява цвета шрифта.
face="..."	Установява самия шрифт. Възможно е дефинирането на повече от един шрифт, разделени със запетаи.
size="..."	Големина на шрифта. Като параметри са възможни както цели числа определящи еднозначно шрифта, така и числа със знак определящи големината на шрифта относително спрямо шрифта по подразбиране(например size="+1").
style="..."	Дефинира каскаден стил на шрифта .

Друг важен таг е <P></P>, който служи за създаване на абзаци в текста на документа. Той служи за отделяне на дадена част от текста в ясно обособени параграфи. Има само един атрибут *align="..."*, който служи за подравняване на текста вътре в абзаца. Възможните параметри на атрибута са left (подравняване отляво),right(подравняване отдясно) и center(центриране). Друг начин за подравняване е използването на контейнера <DIV ALIGN="..."></DIV>, а за центриране може да се използва <CENTER></CENTER>.

Разликата при използването им може да се види от следния пример :

```

<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Програмиране в Интернет</TITLE>
</HEAD>
<BODY>
<P ALIGN="center">Подравняване чрез абзац.</P>
<DIV ALIGN="center">Подравняване чрез контейнер.</DIV>
<CENTER>Подравняване с тага CENTER.</CENTER>
</BODY>
</HTML>

```

[Това е резултата от този код.](#)

Удебеляването на шрифта в документа може да стане по два начина. Първият е използването на тага Удебелен шрифт, а втория е чрез тага Удебелен шрифт. Използването на който е да е от двата тага води до един и същ резултат и използването им е чисто субективно. Слагането на шрифта в курсив става с помощта на <I>Курсив</I>. Чрез комбинирането на и <I> може да се постигне удебелен шрифт в курсив. При това трябва да се спазва правилото **първият отворен таг се затваря последен**.

Например следният ред е правилен <I>Правилно</I>. Това правило важи за всеки един таг и трябва да се спазва, за да може браузъра да визуализира правилно страницата. Друг подобен таг е тага за подчертаване на текст <U>Почертан текст</U>.

Когато се налага обособяването на два блока от текст с различно съдържание може да се използва разделянето им с хоризонтална линия. Така с помощта, на който става това е <HR>. Той няма затварящ таг и има следните параметри :

align="..."	Подравняване на линията.
noshade	Този параметър изключва 3-D визуализацията на линията.
size="..."	Указва дебелината на линията в пиксели. Използването ѝ в HTML 4.0 е остаряло и трябва да се замества с каскадни стилове.
width="..."	Указва дължината на линията в пиксели (width="100") или в проценти относително спрямо елемента, който съдържа линията (width="50%").
color="..."	Дефинира цвят на линията. При използването на този атрибут, автоматично се включва и атрибута noshade. Ако трябва да се използва 3-D изглед се налага използването на каскадни стилове. Този атрибут се поддържа само от Internet Explorer.

Друг начин за форматиране на текст е използването на таговете за заглавия (headings) - <Hx></Hx>, като х е число от 1 до 6. Единствения атрибут, който този таг има е ALIGN="...". Разгледайте пример за резултата от използването му (както и резултата от другите разгледани тагове):

```
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Програмиране в Интернет</TITLE>
</HEAD>
<BODY>
<B>Удебелен текст с тага B.</B><BR>
<U>Подчертан текст</U><BR>
<STRONG>Удебелен текст с тага STRONG</STRONG><BR>
<I>Текст в курсив.</I><BR>
<B><I>Удебелен текст в курсив.</I></B><BR>
<H1>Това е H1.</H1>
<H2 ALIGN="right">Това е H2 подравнен вдясно.</H2>
<H3 ALIGN="center">Това е центриран H3.</H3>
<H4 ALIGN="left">Това е H4 подравнен вляво.</H4>
<H5>Това е H5.</H5>
<H6>Това е H6.</H6>
```

Линия с дължина 150 пиксела и размер 10 пиксела, подравнена вдясно.

```
<HR SIZE="10" WIDTH="150" ALIGN="right"><BR>
```

Линия с дължина 50 процента от размера на страницата и размер 1 пиксел и изключен 3-D изглед.

```
<HR SIZE="1" WIDTH="50%" NOSHADE><BR>
```

Линия в червен цвят (само в Internet Explorer).

```
<HR COLOR="red"><BR>
```

```
</BODY>
```

```
</HTML>
```

[Това е резултата от този код.](#)

4. Създаване на хипервръзки

Един от най-важните тагове в един WEB документ е тага за създаване на хипервръзка <A>. Между таговете се намира текста на самата хипервръзка. Този таг има множество атрибути, по-важните от които са:

href="URI"	Това е най-важния атрибут.Посочва мястото към, което трябва на води връзката. Например href="www.google.com" ще посочи на вашия браузър, че трябва да зареди адреса www.google.com.
name="..."	Атрибута създава т.нар. котва в страницата. Например ако има страница с име page1.html и място в нея обозначено с Секция 1 и друга страница с връзка Секция 1, то при тази връзка води към page1.html и точно там където е дефинирана sect1.Това ще бъде демонстрирано в примера.
target="..."	Указва къде да бъде отворена страницата. Възможните параметри са : _blank (отваря връзката в нов прозорец), _parent (отваря връзката в същия прозорец, като ако е той е frameset го замества), _self (отваря връзката в същия прозорец, като ако е той е frameset не замества целия фреймсет, а само неговия фрейм), _top (замества всеки и всички фреймсетове, които могат да бъдат заредени, ако няма фреймсет действието е подобно на _self).
type="..."	Указва на браузъра какъв тип документ на очаква. Параметъра трябва да е валиден MIME тип. Например ако връзката сочи към видео файл, то този атрибут ще укаже на браузъра да зареди подходящия плъгин Моята котка.

Параметъра на атрибута HREF="...", може да се дефинира по два начина: като абсолютен път към документа и като относителен път спрямо документа, който е връзката. Това може да се изясни със следния пример : да предположим, че съществува page1.html в директория c:\mydocs (т.е. c:\mydocs\page1.html) и втори документ page2.html в директория c:\mydocs\site2 (c:\mydocs\site2\page2.html). Искаме да направим връзка от page1.html към page2.html. Връзките ще изглеждат така:

Абсолютен път

Страница втора

Относителен път

Страница втора

Сега да предположим, че искаме да направим връзка от page2.html към page1.html. Връзките ще изглеждат така:

Абсолютен път

Страница първа

Относителен път

Страница първа

Тук ../ указва на браузъра на излезе една директория над текущата, аналогично ../../ ще укаже, че документа се намира на две директории над текущата. Така ако разширим нашия пример и предположим, че съществува файл c:\mydocs\site3\page3.html . Ако трябва да направим относителна връзка към него от page2.html, то тя ще има следния вид :

Страница трета

За указване на връзки се използва URL, затова в атрибута се препоръчва използването на пълния URL адрес, например http://www.google.com или ftp://ftp.ttm.bg . Освен това в HREF="..." могат да се поставят и връзки към e-mail адреси :

Моят e-mail

Следващият пример ще демонстрира казаното по-горе:

```
<HTML>
<HEAD>
<TITLE>Програмиране в Интернет - пример 5</TITLE>
</HEAD>
<BODY BGCOLOR="#FFFFFF">
<A NAME="top">Начало на документа</A><BR>
<A HREF="ex5.html#bottom">Това е връзка, която сочи към края на документа.</A><BR>
<A HREF="../../index.html" TARGET="_blank">Това е връзка с относителен път отваряща нов
прозорец.</A><BR>
<A HREF="../../index.html" TARGET="_self">Това е връзка с относителен път отваряща се в същия
прозорец.</A><BR>
<BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR>
<BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR>
<BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR>
<BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR>
<BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR>
<BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR><BR>
<A HREF="ex5.html#top">Това е връзка, която сочи към началото на документа.</A><BR>
<A NAME="bottom">Край на документа</A>
</BODY>
</HTML>
```

[Това е резултата от този код.](#)

5. Коментари

Последното което ще научим в тази глава е писането на коментари. Всеки един програмист ще ви каже, че коментарите са полезни, и те наистина са полезни особено при големи страници с множество елементи. Коментарите не се визуализират от брауъра и не влияят по какъвто и да е било начин върху форматирането на страницата. Ето един пример за коментар :

```
<!-- Това е подчертан текст -->
<U>ВАЖНО</U>
```

Източник: <http://www.mgu.bg/drugi/ebooks/belchevski/index.html>